

Det Kongelige Kunnskapsdepartement

Arkivsak

15/141

Arkivkode

A10

Etat/Avd/Saksb

UND/BARNEH/GOS

Dato

13.02.2015

HØRING – FORSLAG OM ENDRING AV FORSKRIFT OM FORELDREBETALING I BARNEHAGER –

Hovedutvalg for undervisning behandlet forslag til endringer i forskrift om foreldrebetaling i barnehager i sak 2/15, sitt møte 20.01.2015, med følgende vedtak:

1. Modum kommune anbefaler at man velger husholdningens inntekter som grunnlag framfor foresattes.
2. Modum kommune anbefaler å benytte bruttointekt på søknadstidspunktet, og ikke selvangivelse.
I tillegg vedlegges saken.

Viser til behandlingen og oversender sakspapirene som Modum kommunes høringsuttalelse.

Med hilsen

Grete Oshaug
Barnehageleder

Kopi til:

Vedlegg: Sak 2/15 Hovedutvalg for undervisning Modum kommune, arkivsak 15/141

Undervisningsetaten

Telefon: 32 78 93 00
post@modum.kommune.no

Postadresse: Postboks 38, 3371 Vikersund
www.modum.kommune.no

Bankgiro: 2270 07 61413
Org. nr.: 970 491 589

Saksprotokoll

Utvalg: Hovedutvalg for undervisningssektoren
Møtedato: 20.01.2015
Sak: 2/15

Resultat: Annet forslag vedtatt

Arkivsak: 15/141

Tittel: **SAKS PROTOKOLL - HØRING – FORSLAG OM ENDRING AV FORSKRIFT
OM FORELDREBETALING I BARNEHAGER**

Behandling:

Følgende endringsforslag fremmet av Eva Baustad (Krf) ble enstemmig vedtatt:

- 1. Modum kommune anbefaler at man velger husholdningens inntekter som grunnlag framfor foresattes.**
 - 2. Modum kommune anbefaler å benytte bruttoinntekt på søknadstidspunktet, og ikke selvangivelse.**
- I tillegg vedlegges saken.**

Vedtak:

1. Modum kommune anbefaler at man velger husholdningens inntekter som grunnlag framfor foresattes.
 2. Modum kommune anbefaler å benytte bruttoinntekt på søknadstidspunktet, og ikke selvangivelse.
- I tillegg vedlegges saken.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Grete Oshaug
Arkivsaksnr.: 15/141

Arkiv: A10

HØRING – FORSLAG OM ENDRING AV FORSKRIFT OM FORELDREBETALING I BARNEHAGER

Rådmannens innstilling:

Saken sendes inn sin Modum kommunes høringsvar til forslag om endringer av forskrift om foreldrebetaling i barnehager.

Saksopplysninger:

Det er sendt ut et høringsdokument fra regjeringen på endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager. De foreslåtte endringene gir et nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling i barnehager for familier med lav inntekt. Foreldrebetalingen skal maksimalt utgjøre seks prosent av familiens samlede kapital- og personinntekt for det første barnet, begrenset oppad til maksimalprisen for foreldrebetaling. Regjeringens mål er at barnehagene skal være tilgjengelig for alle barn, uavhengig av foreldrenes økonomi. En nasjonal regulering skal sikre økt forutsigbarhet og likebehandling av de aktuelle familiene.

For andre, tredje og flere barn videreføres dagens bestemmelser om søskenmoderasjon slik at prisen blir henholdsvis 70 prosent og 50 prosent av foreldrebetalingen for første barn.

Forslaget regulerer kommunens ordning for reduksjon, med nasjonalt fastsatte proSENTSATSER for maksimal andel av kapital- og personinntekt som skal brukes på foreldrebetalingen. I samsvar med Innst. 2 S (2014-2015) Tillegg 1, tar departementet sikte på ikraftsetting 1. mai 2015.

Målsettingen med endringen er bekjempelse av fattigdom. Manglende deltagelse i arbeidslivet ansees som den viktigste årsaken til lavinntekt. Deltagelse i arbeidslivet er derfor viktig for å bekjempe fattigdom, herunder barnefattigdom. Både internasjonal og norsk forskning viser at mødrenes arbeidstilbud påvirkes av prisreduksjoner i foreldrebetalingen.

Også med nåværende regelverk skal alle kommuner ha ordninger som kan tilby barnefamilier med lavest betalingsevne en reduksjon i eller fritak for foreldrebetalingen. Tilbyr kommunen friplass til familier med lavest betalingsevne, fattet med vedtak etter

øvrige regelverk(for eksempel barnevernet), oppfyller kommunen plikten til å gi fritak for foreldrebetaling etter forskrift om foreldrebetaling i barnehager.

Høring presiserer at de har fokus på lav inntekt ikke lav betalingsevne. I mange tilfeller vil det sammenfalle, men ved kun å se på inntekt, forenkles dokumentasjonskravet. Eksempel på inntekter og satser etter 1.mai 2015.

Kapital- og personinntekt	Foreldrebetaling første barn	Foreldrebetaling andre barn	Foreldrebetaling tredje barn
500 000	2 580	1 806	1 290
450 000	2 455	1 718	1 227
400 000	2 182	1 527	1 091
350 000	1 909	1 336	955
300 000	1 636	1 145	818
200 000	1 091	764	545
100 000	545	382	273
50 000	273	191	136

Ordningen foreslås å være søknadsbasert og dokumentasjonskravet vil være siste års selvangivelse.

Forslaget diskuterer to innretninger på vurdering av familiens inntekt.

1. Husholdningens inntekt – dvs. de barnet bor sammen med.
2. Forsørgernes inntekt som sammenfaller med husholdningens inntekt når foreldrene bor sammen.

Husholdningens inntekt.

Dersom husholdningens inntekt legges til grunn ved behovsprøvingen, vil det si at det er inntekten til de voksne der barnet bor som tas med i beregningsgrunnlaget, uavhengig av om de er foreldre til barnet eller ikke. Dersom foreldrene er separert eller skilt, eller bor alene, er beregningsgrunnlaget husholdningens inntekt. Ved delt omsorg der barn bor fast hos begge foreldre, beregnes betalingen ut i fra inntekten til husholdningen der barnet er folkeregistrert. Inntektsgrunnlag basert på husholdningens inntekt er i tråd med dagens regler om søskenmoderasjon i foreldrebetalingen.

Departementet foreslår at som en husholdning regnes gifte, registrerte partnere og samboende. Som samboere regnes to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i ekteskapslignende forhold i minst 12 måneder de siste 18 måneder eller har felles barn. I de tilfeller der barn bor fast hos begge foreldre, for eksempel en uke hos hver, beregnes oppholdsbetalingen ut fra inntekten i husholdningen der barnet er folkeregistrert.

Inntektsgrunnlag basert på forsørgernes inntekt

Dersom forsørgernes inntekt legges til grunn ved inntektsberegningen, vil det si at det er foreldrenes inntekt som tas med i beregningsgrunnlaget, uavhengig av om de bor sammen eller ikke. Alternativet vektlegger forsørgerplikten som foreldre har, og legger derfor til grunn at det er foreldrenes inntekt som skal utgjøre inntektsgrunnlaget, også

der hvor barnet ikke bor sammen med begge foreldrene. Ordningen med barnebidrag og bidragsforskudd i de tilfeller der den ene forelder ikke betaler bidrag, taler for at begge foreldrenes inntekt skal ligge til grunn, uavhengig av om de bor sammen eller ikke.

Dokumentasjonskravet vil være siste års selvangivelse til begge foreldrene. Der foreldrene ikke bor sammen og samarbeidet er dårlig, kan dette i noen tilfeller gjøre søkeprosessen svært krevende for den forelder som søker.

Å legge til grunn forsørgernes inntekt ved inntektsberegningen ivaretar ikke hensynet til at ny ektefelle/samboer kan ha en faktisk forsørgerrolle for barnet og bidra økonomisk til husstanden ved å bidra til fellesutgifter, samt forsørgelse og omsorg for barnet.

Departementet vurderer derfor at inntekten til eventuell ny ektefelle/samboer i de tilfeller foreldrene til barnet ikke bor sammen, uansett bør inngå som en del av i inntektsgrunnlaget. Dette vil bidra til økt administrasjonsbyrde for kommunene i behandlingen av søknader. Etter departementets vurdering, vil en slik inkludering av samboer/ektefelles bidrag til husholdningen kunne håndteres som et flatt påslag som er uavhengig av inntekt. Det betyr at det ikke tas hensyn til den faktiske inntekten til ny ektefelle/samboer. Dette kan gi et uforholdsmessig stort påslag i de tilfeller der ny ektefelle/samboer har lav inntekt. Dersom en andel av inntekten til ny ektefelle/samboer skal inngå i inntektsgrunnlaget, gir det økte dokumentasjonskrav for søkeren og økt saksbehandling for kommunen.

Departementet ber om innspill på hvordan en inkludering av ny ektefelle/samboers bidrag til økonomien kan fastsettes: Om det bør være et flatt påslag, en andel av inntekt eller om den nye ektefelle/samboers inntekt skal legges til grunn i sin helhet. Om påslaget bør beregnes for ny ektefelle/samboer der barnet bor og/eller også eventuell samværsforelder, og videre om et slikt påslag bør fastsettes nasjonalt eller i den enkelte kommune.

Departementet anslår at den nye ordningen ikke vil føre til mer administrasjon for kommunen siden man under nåværende regelverk også må ha en lokal ordning for redusert betaling.

Vurdering:

Modum kommune har allerede en ordning for friplass og redusert betaling for foresatte med lav inntekt. Ved den nye ordningen vil friplass falle bort, dersom kommunen ikke vedtar et tillegg spesifikt for Modum.

I dagens ordning i Modum er det friplass under 3 G (265 110) og redusert betaling mellom 3 og 4 G (353 480) og full betaling over 4 G. Vi har 25 som pr i dag har vedtak om friplass/reduert betaling. Modum kommune benytter aktuell bruttoinntekt som grunnlag og ikke selvangivelsen. Når inntektsgrunnlaget for redusert betaling heves til 500 000, og i tillegg benytter selvangivelsen som dokumentasjon, vil dette omfatte langt flere av foreldrene i Modum, og gi økt saksbehandling.

Dilemma med å benytte selvangivelsen som grunnlag er at den dokumenterer inntekt som er «gammel». Over tid vil det jevne seg ut for de fleste med variasjon i lønn, men

har du hatt et godt lønnet arbeid og så »mistet» denne inntekten, kan det være vanskelig å betale med den aktuelle dagens lønn.

En nasjonal ordning som er enkel å administrere er en positiv endring. Dette vil også være mer forutsigbart for de som av ulik grunn flytter mellom kommuner.

Departementet ønsket tilbakemelding på valg av beregningsgrunnlag. Det er dilemmaer knyttet til begge ordningene.

Husholdningens inntekt

Foresatte der barnet er folkeregistrert er som regel den som søker plass og står ansvarlig for regningen. Dennes families husholdningsinntekt er grunnlag for betalingsevnen. Om den andre forelderen har vesentlig høyere inntekt vil ikke dette berøre den omsorgsgivers betalingsevne. Derimot vil det kunne gjenspeile seg i størrelsen på barnebidraget. Dette kan tale for at bidraget da regnes med i inntektsgrunnlaget.

Der det er delt omsorg bør de respektive foreldre være ansvarlig for sin del, jamfør den samværsordningen de har inngått. Dette gjenspeiler også deres gjensidige økonomiske avtale i forhold til bidrag og økonomiske forpliktelser overfor barnet. Med nåværende barnehage datasystemet i kommunene er dette vanskelig å administrere. Dette er likevel en utfordring de ulike barnehage systemene bør kunne ordne.

Om en enslig mor(ev student) med lav inntekt har omsorgen for barnet, vil det være hennes økonomi som ivaretar regningene, selv om barnets far har vesentlig høyere inntekt. Partenes økonomiske avtaler bør ivareta deres betalingsevne og gjenspeiles i disse avtalene. Her vil bidrag være en del av pakken.

Forsørgeres inntekt.

Om man velger forsørgeres inntekt bør den ikke blandes med husholdningens inntekt ved å innregne ny samboer. Dersom ny samboer også har barn som bor hos den andre forelderen kan man i et slikt tilfelle komme til å beregne dennes inntekt to ganger/i begge familier. Både for egne barn som bor i annen familie og for samboers barn som bor i en nye familien. Det virker ikke rimelig.

Forsørgeres inntekt gir et bilde av det reelle forsørgeransvaret begge foreldre har. Allikevel kan det være vanskelig å benytte, der foreldrene ikke samarbeider godt. Dette gjelder både i forhold til å dokumentere begges inntekt, men også i forhold til hvem som vil stå ansvarlig/være mottaker av barnehageregningen. De fleste kommuner har ordninger i vedtektene der de kan si opp plassen om man ikke betaler som forutsatt. Når den ene som barnet bor hos har lav inntekt, men må betale full sats fordi den andre forelderen har høy inntekt, ikke klarer sine forpliktelser blir det vanskelig. Da kan man ende opp med at barnet blir sagt opp fra sin barnehageplass.

Et flatt påslag for å regne inn ny samboer bør i så fall ikke være for stort. Det vil uansett være den som er forelder som vil stå ansvarlig for regningen.

Også med nåværende ordning ser vi at det kan være vanskelig å dokumentere barnebidrag når foreldre ikke samarbeider godt. Det samme kan skje om man i tillegg må be om kopi av den

andre forelderens selvangivelse. Kommunen kan på eget initiativ innhente selvangivelsen til den andre foreldereren, men det krever ekstra arbeid.

Da synes det bedre å ta utgangspunkt i husholdningens inntekt og heller regne inn barnebidraget som inntekt til familien barnet bor hos. Den enkleste ordningen både for den som søker og for administrasjonen blir husholdningens samlede inntekt og i tillegg barnebidrag.

Modum kommune foreslår at man velger husholdningens inntekt som grunnlag framfor foresattes.

Vedlegg:

Høringsbrev m.m.:

<https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/Horing---Forslag-om-endring-av-forskrift-om-foreldrebetaling-i-barnehager/id2342714/>